

Verksamhetsberättelse

för Krusenstiernska gården år 2023

Kalmar kommun

Krusenstiernska gården

Inledning

Det har varit ett år med bred kulturverksamhet på gården. Besökarna har sjungit med Lasse Stefanz på deras välbesökta konsert, ungdomar har framträtt på Öppen scen, barn har skapat på kulturverkstad och sett barnteater, det har arrangerats folkmusikfestival, konsert med Lyran, poesiafton och uppträde från Funkisfestivalen.

Krusenstiernska teatern spelade för 20 000 besökare. Övriga evenemang, den vackra trädgården och cafét besöktes av ytterligare drygt 53 000 besökare, så mer än 73 000 individuella upplevelser har skapats under året.

Nyheter för året var ett större trädgårdsevenemang i två dagar. Några verksamheter från förra året vidareutvecklades och genomfördes som till exempel öppen förskola (kallad kulturverkstad), en integrationskurs samt deltagande i stadsfesten.

Organisation

Krusenstiernska gården är en stiftelse och verksamheten drivs av Kalmar kommun genom kultur- och fritidsförvaltningen. Tjänst för verksamhetsutveckling med ansvar för verksamheten genomförs av kultur- och fritidsförvaltningen.

Tjänster för trädgårdsmästare och vaktmästare utförs av serviceförvaltningen produktionsenhet. Serviceförvaltningens fastighetsenhet ansvarar för fastighetens renovering och underhåll. Under 2023 drevs gårdens café av Kalmar kommuns kostenhet.

Styrelse

Styrelsen har under 2023 bestått av:

VALDA AV KALMAR KOMMUN

Annette Andersson
Peter Arnesson
Henrik Nilsson Ederam

ERSÄTTARE

Jonas Sverkén
Marcus Larsson
Maria Linder

VALDA AV KALMAR LÄNS MUSEUM

Örjan Molander
Maria Höjjer

ERSÄTTARE

Otto von Krusenstierna
Frida Ateva

Gårdens verksamhet

Evenemang

Utöver teatern har gården haft 33 evenemang, 9 kulturverkstad samt 25 guidningar och 18 programpunkter på stadsfesten. Totalt har 85 evenemang genomförts under 2023. Läger man till bokningar och privata tillställningar blir det sammantaget 193 aktiviteter, en minskning med ca 40 mot 2022. Särskilt guidningarna minskade.

Det har varit en bra blandning av film, barnverksamhet, musik, poesi och konst. Särskilt uppmärksammat i år var en stor konsert med Lasse Stefanz samt gårdens ”Trädgårdsdagar”.

Konstutställningen med ett drygt trettiotal amatörkonstnärer – ”Tavlor i träden” drog många besökare. Höstens skördedag och adventsevenemang var mycket uppskattade som vanligt.

Gården hade 53 670 besökare och med

Krusenstiernska Teaterns 20 200 besökare blir det totalt 73 870 besökare. Det innebär en ökning med ungefär 2 000 besökare i jämförelse med året innan.

Krusenstiernska Teatern

Krusenstiernska teaterns uppsättning hette ”Pappor på prov”. Föreställningen fick fina recensioner och lockade 20 200 besökare.

Förra årets installerade nätuppkoppling och bod för biljettförsäljning på stora Dammgatan användes även detta år. Under juli var gården stängd för vanliga besökare under helgerna eftersom teatern även spelade matinéföreställningar.

Samarbetet med Krusenstiernska Teatern har fungerat väl. Stiftelsens avtal med Krusenstiernska Teatern löper ut efter säsongen 2024. Destination Kalmar, med styrel-

sens godkännande, skickade i oktober in en ansökan om tillstånd för ett nytt femårigt avtal till länsstyrelsen i Kalmar län. Styrelsen blev sedan remissinstans för länsstyrelsens frågor och svaren har kommunicerats och diskuterats med hela styrelsen. Länsstyrelsens meddelade inget svar under 2023.

Vid ett tillfälle upplät Krusenstiernska teatern sin scen och option för en föreställning med Duran och Mollan. Stiftelsen godkände evenemanget, men hade ingen inkomst.

Stadsfest i trädgården

För andra gången blev gården en arena under Kalmar stadsfest. Föreningar kunde visa sin verksamhet, det var konserter för både barn och vuxna och bland annat uppträdde deltagare från funkisfestivalen, som är en festival för unga med intellektuell funktionsnedsättning.

Det arrangerades en folkmusikfestival med kända musiker från Sverige och Irland. Kulturskolan spelade sin omtyckta och

välbesökta föreställning ”Herminas lott” och ungdomshuset Unik höll tillsammans med kulturskolan i en öppen scen för unga blivande artister.

Verksamhet för barn och unga

En rad barnverksamheter har genomförts, ofta i samarbete med Kalmar kulturskola. Elever från högstadiet på Tallhagsskolan har odling som ämne och har haft regelbundna lektioner på gården vid en egen rabatt.

Även kulturskolans odlingsämne har ofta verksamhet i trädgården. Eleverna deltog på gårdens ”trädgårdsdagar” och sålde sina egna framodlade växter.

För andra året genomfördes ”Kulturverkstad på Krusen” en öppen förskola under nio fredagar. Föräldrar, barn och äldre besökare fick vara med på odling, sagoläsning, skapande, lekar och museivisning. Sedan kunde de leka, fika och umgås i trädgården.

Årets tema på "Kulturverkstad på Krusen" var Monet och förutom konstskapande, odling och musik i Monets andra besökte gruppen Monetutställningen på Kalmar slott. Vid slottsbesöket med guide kom över 100 deltagare.

Besöksnittet på våren låg på över 80 besökare per gång. Verksamheten var ett samarbete med kulturskolan, biblioteket och öppna förskolan Måsen.

På sommarlovet arrangerades "Prova 1800-tals liv" vid två tillfällen i samarbete med läns museet. Barnen fick prova hantverksysslor, laga mat och gå på kunskapsjakt i

museet. Det genomfördes även två tidsresor i trädgården för elever med anpassad skolgång.

Integration och stresshantering

I maj genomfördes en integrationsdag under namnet "Kalas på Krusen". I ett stort samarbete mellan socialförvaltningen, SFI, enheterna på Kultur- och fritid samt slottet, läns museet och studieförbund bjöds nysvenska familjer in till en rolig aktivitetsfylld eftermiddag där de fick upptäcka allt som finns att göra på fritiden i Kalmar.

Under dagen fanns tolkar på plats. Över 250 nysvenskar kom och i utvärderingen var alla mycket nöjda och dagen kommer att genomföras även nästa år.

Vid ett par uttillfällen genomfördes verksamhet för en av kommunens "Stress- och återhämtningsgrupper" grupper i samarbete med folkhälsoutvecklaren. Gårdens personhistoria, trädgård och musik användes. Även den verksamheten kommer vidareutvecklas under 2024 eftersom deltagarna var mycket nöjda.

Svenskt kulturarv

Delar av styrelsen för Svenskt kulturarv besökte gården under våren. Två personer från gården deltog i oktober i årsmötet samt den nationella årliga konferensen kring trender, museernas roll i besöksnäringen, volontärarbete mm.

Det gjordes även studiebesök på Hallwylska palatset och Nordiska museet. Gården uppmärksammades i medlemstidningen "Kult" med en fin liten artikel om utvecklingen och bredden i verksamheten de senaste åren.

Trädgården och byggnader

Under försäsongen togs en vägg ner i trädgårdsmästarebostadens köksdel för att få bättre förvaring och flexibla arbetsytor. Det lades även nytt golv på den ytan.

Andra renoveringar var bättring av skorsten i brygghuset, byte av tak och målning av höns huset samt målning av dörrarna i lusthuset.

I museibyggnaden har arbetet med att få till ett bra inomhusklimat fortgått. Till källaren inköptes och installerades en avfuktare

och på bottenvåningen flyttades befintlig avfuktare och kopplades till automatisk avrinning. Åtgärderna i köket krävde en stor arbetsinsats i samband med flytt av föremål för el dragningar samt antikvarisk medverkan. Arbetet utfördes i samarbete mellan gårdens och läns museets personal. Avfuktaren på övervåningen står kvar och förhoppningen är att den inte ska behövas i framtiden.

Det har tecknats ett nytt, utökat, hyresavtal.

I trädgården har det köpts in en stor gunga samt fyra set med nya trädgårdsmöbler. Gårdens vänförening skänkte ett tält på 4x4 meter som står i anslutning till det större tält som finns i trädgården.

Arbetet med att få kolonilotterna mer historiskt korrekta har fortgått liksom ständiga förbättringar enligt Vård- och underhållsplanen i dialog med länsstyrelsen.

Tio nya informationsskyltar med växtnamn och QR koder med fördjupningstexter har fått plats i trädgården. Arbetet har gjorts i samarbete med länsstyrelsen och läns museet och tillför fin kunskap.

I maj genomfördes två uppskattade trädgårdsdagar för allmänheten med ett omfattande program av föreläsningar, barnverksamhet, trädgårdsguidningar och försäljning

Café och trädgårdsbutik

Caféet drevs av kostenheten och var öppet från mitten av april till sista september. Menyn utökades med fler sallader och smörgåsar.

Den buffé som erbjöds på beställning var mycket uppskattad. Antalet bokningar var

108 och det var allt från enkla små grupper som fikar, till bröllop, dop och studentfirande.

Den totala försäljningen i caféet uppgick till 2 159 000 kr, vilket är en ökning med 142 000 kr, jämfört med förra året. Störst förändring var i maj då intäkterna nästan fördubblades. På grund av ökade råvarupriser blev prishöjningen i caféet större än föregående år.

Trots ökad försäljning påpekar Serviceförvaltningens Kostenhet att det finns ekonomiska utmaningar med driften och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp tillsattes för en översyn. Under året hade caféet alkoholtillstånd under vissa perioder för öl och vin. Det lanserades även en hembakad hundfika som gjorde stor succé!

Butikens försäljning uppgick till 142 000 kr, en ökning med 24 000 kr jämfört med året innan. Men hänsyn till det ekonomiska läget valde butiken att ta in produkter med något lägre prisbild än tidigare vilket visade sig vara lyckat.

Information, marknadsföring och mediabevakning

I samarbete med läns museet och länsstyrelsen påbörjades arbetet med ett nytt kunskapsunderlag kring gårdens källmaterial, projektet fortgår under 2024. Nya informationsskyltar sattes upp i trädgården med fördjupad kunskap. Länsstyrelsen bekostade ett nytryck av den tidigare framtagna foldern på svenska.

Gården har marknadsförts med betalda annonser vid ett par tillfällen i Kalmarposten samt en annons i Kalmarmagasinet. Kom-

munens kostnadsfria kanaler har använts flitigt men gårdens viktigaste informationskanal är det egna instagramkontot med över 1 600 följare och facebook.

Mediabevakningen har varit god med 16 artiklar i lokalpressen varav flera var helsidor och framsidor. Fokus har varit på att Robert Gustavsson är tillbaka nästa sommar i föreställningen men även evenemang som trädgårdsdagar och kulturverkstad har fått stort utrymme. En artikel publicerades även i Svenskt kulturarvs medlemstidning Kult.

Samarbeten

Många olika aktörer behövs för att gården ska kunna utvecklas på ett framgångsrikt sätt. Samarbete mellan flera förvaltningar och enheter inom kommunen är avgörande. Även samarbetet med länsstyrelsen och läns museet är en förutsättning för gården ska utvecklas.

Under året har gården även påbörjat ett samarbete med Kalmar slott/Destinationen kring Monetutställningen och ett historiprojekt för ungdomar med flera aktörer.

Gårdens vänförening är en viktig samarbetspartner som under året hjälpt till med evenemang samt skänkt ett tält och historiska kläder.

Personal

All personal på gården har varit anställd på olika förvaltningar i Kalmar kommun. Från serviceförvaltningens kostenhet har Bo Gustavsson varit ansvarig för caféet. Fanny Hallbing och Tyra Tedenlind har arbetet i

caféet tillsammans med många sommarjobbare, praktikanter och personal från arbetsmarknadsenheten. Från produktion inom samma förvaltning har Evelina Engholm varit trädgårdsmästare och vaktmästare tillsammans med flera medarbetare och arbetsledare var Jakob Runesson. Emma Angelin Holmén, verksamhetsutvecklare, och Sanna Sjöo från kultur- och fritidsförvaltningen har arbetat med verksamheten och helheten.

Johanna Thornell har fungerat som pedagogisk trädgårdsmästare. Samarbetet på gården har fungerat mycket bra trots utmaningen att samverka mellan förvaltningar.

Jubileumsåret

År 2024 innebär 150-årsjubileum! En rad arbetsgrupper och workshops har arbetat fram en jubileumsplan. Det kommer bli invigningskalas, en utställning, en ny guidning, en jubileumslogga, en ny bakelse och mycket mer. Jubiléet startades under 2023 genom framtagandet av en kalender för 2024.

Gården är så mycket mer än ett fint besöksmål. Genom kvalitativa verksamheter inom musik, pedagogik, integration, och stresshantering blir gården angelägen för så många. Alla ska vara välkomna, det är viktigast och stort!

 Kalmar kommun, Box 611, 391 26 Kalmar

 010-352 00 00

 kommun@kalmar.se

